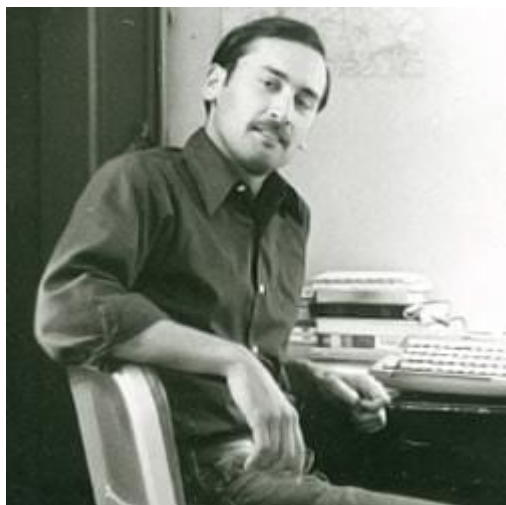

*Michael O'Meara***Autor: Brett Stevens*****New Culture, New Right: Anti-Liberalism in Postmodern Europe***Michael O'Meara
224 stran, 1st Books

V knize *New Culture, New Right* (Nová kultura, Nová pravice) se Michael O'Meara pouští do důkladného přehledu poválečného konzervativního obrození. Všechny pojmy, o nichž se mluví, jsou v knize rozebrány bez přehnaně sebestředné kritiky. Jedná se o hutné, podrobné a technicky přesné dílo, takže rozhodně není pro každého. Pro všechny, kteří se vážně zabývají možnostmi nabízenými Novou pravicí, je však povinnou četbou.

Vášnivě napsaný útlý svazek (jen něco málo přes 200 stran) se rychle stal jednou z mých nejoblíbenějších knih o Nové pravici. Je napsán z velké části akademickým stylem, ale co je důležitější, přináší exkurz jejími dějinami prostřednictvím hlavních myslitelů a bod po bodu ukazuje vývoj myšlenek, jež se staly součástí Nové pravice. Nejedná se o propagandu ani oddechové čtení, ale výklad politických dějin prostřednictvím filozofie.

Prostřednictvím své kompletní studie odlišných tváří Nové pravice a spřízněných hnutí, včetně popisu odlišností mezi jejími americkými, britskými a evropskými variantami, dospívá O'Meara k často opomíjenému, ale přitom zásadnímu bodu: toto hnutí je revoltou proti tomu, co napáchal liberalismus od roku 1789 dodnes. Jeho největší překážkou je nalezení takové iliberální perspektivy, která by současně byla obecně přijatelná a přitažlivá; největším vnitřním protikladem pak sklon samo přijímat liberální myšlenky.

Akademici v této knize zřejmě rozpoznají právě onen typ politické studie historických událostí, která slouží jako vynikající sekundární zdroj: v praxi to znamená, že jakmile přelouskáte Churchillovy projevy a soupisy Stalinových obětí, sáhnete po podobné knížce, abyste si ujasnili, co že to vlastně všechno mělo znamenat.

Pokud chcete *The War Nerd* nebo Paula Krugmana pro vzdělané dospělé lidi, nejspíš se obrátíte k tomuto dílu; připomíná podobné historické rozbory R. Palmera nebo Alexise de Tocquevillea tím, že sleduje dějiny jako sled myšlenek vyvíjejících se v reakci na okolní prostředí.

Na rozdíl od prací Guillaumea Fayeho nebo Tomislava Suniće nezaujímá tato kniha jednoznačnou pozici, spíše věcně popisuje zrod Nové pravice a jejích idejí – a to včetně věrohodných alternativ i názorů oponentů. Díky této metodě si čtenář v duchu vytváří souhrn, který jasně ukazuje nejen detaily Nové pravice, ale také její místo coby most mezi různými

dějinnými epochami.

O'Meara je ve svém živlu, když předkládá výstižné poznatky o skrytých, skutečných významem všeobecně užívaných termínů tím, že je páruje s jejich strukturálním významem v procesu vytváření národa politickými metodami. Často v několika větách vyjasňuje, co zůstávalo po dlouhá desetiletí zahaleno nejasnostmi, a tím také pokládá jasné základy, na nichž lze budovat další ideje.

V kapitole „Metapolitika“ píše:

Podobně jako další politici náležící ke „zkorumpované, kosmopolitní oligarchii“ (Le Pen) i Giscard d'Estaing bez námitek uznával přednost ekonomiky, k níž je kultura pouhým doplňkem – snad ještě dokladem vytríbenosti, ale rozhodně ničím důležitějším.

Benoist naopak tento vztah obrátil. Ideologii společnosti (tedy smysl přinášející způsob, jakým národ kulturně chápe sám sebe) neutváří politická ekonomie; naopak ideologie diktuje její politiku. Jak by jistě zdůraznili postmodernisté, není kultura mocí *per se*, ale jejím pouzdrém. Vnímání, symbolismus a evoluce věcí má vliv na „program“ společnosti i výkon moci. **Mají-li někdy antiliberální síly znovu nabýt kontroly nad státem, musejí podle Benoista nejprve proměnit kulturu.** (str. 43)

O tomto konceptu se mluví i v dalších knihách o Nové pravici, nikde však není podán úplně adekvátně svému významu. O'Meara jej tlačí na jeho právoplatné místo a ukazuje, jak zásadní význam tato odlišnost mezi Novou pravicí a dalšími politickými hnutími má, aby se v následující krátké kapitolce mistrně pustil do analýzy symbolů využívaných antiliberálním hnutím a vysvětlil zde jejich vztah k obecné teorii tohoto hnutí.

Kniha se odlišuje od podobných prací i zařazením širšího záběru evropských filozofů a politických filozofů. Kromě Nietzscheho, Evoly a několika dalších pravicových myslitelů tak dostáváme rozbor širokého spektra myšlení, který se pokouší obsáhnout jak nalézání cesty, tak ukázat Novou pravici jako jedno z jejích dovršení; tím druhým pak pochopitelně je globalistická, multikulturní, konzumní liberální demokracie fukuyamovského stříhu.

Díky svému filozofickému přístupu může autor do své materie proniknout hlouběji, než dovoluje politika. Nachází tak význam symbolů, který sahá za jejich využití ve sloganech či reakcích na současnou politickou situaci, a namísto něj ukazuje vývoj myšlenek v čase jako produkt stávajícího střetu vzniklého z nezbytnosti posunout se od neprůchozí minulosti kupředu.

Tím nás O'Meara provádí kolem reakcionářského snění o nacionalismu, **místo něhož nám ukazuje střet mezi civilizačními typy: a) civilizací řízenou svým hospodářstvím a b)**

civilizací ukotvenou v organickém, biokulturním a tradičním. Zde přináší dosud asi nejprehlednější nakládání s otázkou nacionalismu, s jakým jsem se dosud setkal:

Jak jsem se snažil ukázat v předcházejících kapitolách, zdaleka nejvýznamnější silou, která útočí na tyto významnosti – a tím pádem i integritu samotného bytí Evropy – je liberalismus, který chápe člověka (podobně tak moderní věda) jako netečnou hmotu. Díky tomuto zjednodušujícímu redukcionismu se z Evropana stala množstevní abstrakce, jež se od zbytku lidstva ničím neodlišuje.

V tomto stavu podléhá zákonům, jež ho dále izolují a zbavují ukotvení, omezují jeho motivace na vlastní hmotný zájem, upravují jeho vztah k dalším jednotlivcům prostřednictvím bezduchých smluvních uspořádání a – což je asi nejničivější – uzamykají ho v **jednosměrné časovosti** zcela v rozporu s jeho přirozeností vyžadující otevřenost světa. Když instrumentalistické požadavky tohoto stavu přehluší hluboce zakořeněný význam, stává se život sterilním a plný zcela nových forem úzkosti.

V postmoderním světě nabývá tento proces nihilistického rozměru, jak jsou historicky zformované národy přeměňovány na **spotřebitelské kmeny** a identita se smršťuje na vějíř bezduchých banálních „lifestylových“ voleb, což hrozí vyhladit i ty poslední stopy jejich starobylého odkazu. Tím že je liberalismus odstříhнул od všeho, co z Evropanů činilo svébytný lid, pro ně vytvořil ten nejhorší z možných světů.

Jak to popsal José Ortega y Gasset: „Když se Evropané neúčastní něčeho velkého, nevědí jak žít. Pokud jim tento cíl chybí, chřadnou, malicherní a jejich duše se rozkládá“. (str. 208-9)

Autor inteligentně shrnuje nejen body relevantní pro Novou pravici, ale také *proč* ne v kontextu politického dogmatu, ale ve filozofii jednotlivce, z nichž se společnost skládá a kteří tak rozhodují o tom, zda bude příjemným nebo mizerným místem k životu.

Všechno samozřejmě není dokonalé. V první řadě by měl knížku znovu projít editor a odstranit překlepy a nesprávné hláskování, které kazí dojem z několika kapitol. Někdy se navíc O'Meara až příliš ochotně uchyluje k jazyku svého úzce vymezeného obecnstva, což mu může u širší akademické čtenářské obce uškodit: lidí na pravici možná „černošský basketbalista“ a „antirasistické organizace (z většiny řízené sionisty)“ nijak do očí nebijí, ale použití podobných výrazů v takto živě psané a fakty nabitě knize mi přijde nesprávné – nikoliv morálně, ale informačně: autor jednoduše nevysvětluje toto výrazivo, jeho genezi, ani proč se jedná o relevantní informaci. V nejlepším případě by O'Meara rozšířil svazek o vysvětlení, jak do celého obrazu zapadají deskriptivní výrazy pro africké rasy a sionisty, tedy *de facto* pravicové antiliberální židovské nacionalisty. Očividně toho je schopen a mnohé by objasnilo ohledně našeho vztahu s těmito skupinami.

O'Meara účelně shrnuje svůj pohled na Novou pravici a uzavírá kapitolou, v níž se věnuje kritickým hlasům – vedených ovšem nikoliv snahou vyvrátit teze Nové pravice, ale nadějí, že prostřednictvím vhodných otázek pomůžou jejímu vývoji – Nové pravice a přidává i své vlastní otázky nabízející vhled do jeho smýšlení. Díky tomu se čtenář může sám rozhodnout a zásluhou velice důkladně provedeného výkladu myšlenek mu k tomu stačí poměrně malý prostor.

Je-li Fayeho *Archeofuturismus* voláním do zbraně Nové pravice a Suníčovo, de Benoistovo, Evolovo či Guénonovo dílo jejími základními stavebními kameny, pak můžeme *Novou Kulturu*, *Novou pravici* nazvat její učebnicí – jasným jazykem psanou pro ty, kdo chtějí na strukturální úrovni pochopit hnutí v procesu povstávání z dějin. Pro mnoho z nás se kniha stala oblíbenou odvolávkou, protože sleduje tyto myšlenky až k jejich kořenům a tím je přivádí k životu.

—————

Recenze Bretta Stevense "New Culture, New Right, by Michael O'Meara" vyšla na stránkách Amerika.org 15. června 2011.

Druhou edici knihy vydalo nakladatelství Arktos v roce 2013:
<http://arktos.com/product/new-culture-new-right-anti-liberalism-in-postmodern-europe/>